

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľky **A.**, bývajúcej v B., zastúpenej I., bývajúcou v B., proti odporcovi **E.**, bývajúcemu v N., **o určenie príspevku na výživu rozvedenej manželky**, vedenej na Okresnom súde Nové Zámky pod sp. zn. 9 C 253/2007, o návrhu navrhovateľky na prikázanie veci Okresnému súdu Bratislava III, takto

r o z h o d o l :

Návrhu na prikázanie veci Okresného súdu Nové Zámky sp. zn. 9 C 253/2007 Okresnému súdu Bratislava III **n e v y h o v u j e .**

O d ô v o d n e n i e

V konaní o určenie príspevku na výživu rozvedenej manželky, vedenom na Okresnom súde Nové Zámky pod sp. zn. 9 C 253/2007, navrhovateľka podala návrh na prikázanie veci z dôvodu vhodnosti Okresnému súdu Bratislava III, ktorý odôvodnila predovšetkým svojim zdravotným stavom a zdravotným stavom svojho otca, ktorému zabezpečuje celodennú starostlivosť, a taktiež jej zástupkyne. Ako ďalšie dôvody uviedla, že všetci zúčastnení na predmetnom konaní majú trvalé bydlisko v Bratislave, že odporca sa bez väčších problémov zúčastňuje na niekoľkých súdnych konaniach v budove Okresného súdu Bratislava III a že Okresný súd Nové Zámky je pasívny, poukázuc zároveň na viaceré procesné práva prislúchajúce účastníkovi konania.

Odporca s návrhom na prikázanie veci nesúhlasil. V písomnom vyjadrení uviedol, že v mieste trvalého bydliska sa nezdržiava a že z časového dôvodu mu dochádzanie na súdne pojednávanie robí problémy.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) prejednal vec v súlade s § 12 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“) a rozhodol, že návrhu navrhovateľky na prikázanie veci Okresného súdu Nové Zámky sp. zn. 9 C 253/2007 Okresnému súdu Bratislava III nevyhovuje, lebo neboli zistené zákonné predpoklady navrhovaného opatrenia podľa § 12 ods. 2 O.s.p.

Podľa § 12 ods. 2 O.s.p. vec možno prikázať inému súdu toho istého stupňa aj z dôvodu vhodnosti.

O prikázaní veci rozhoduje súd, ktorý je najbližšie spoločne nadriadený príslušnému súdu a súdu, ktorému sa má vec prikázať (§ 12 ods. 3 O.s.p.). Týmto rozhodujúcim súdom ako najbližšie spoločne nadriadený súd Okresnému súdu Nové Zámky a Okresnému súdu Bratislava III je najvyšší súd.

Prikázanie (delegácia) veci z dôvodu vhodnosti (§ 12 ods. 2 O.s.p.) predstavuje výnimku z ústavne zaručeného princípu (zásady), že nikoho nemožno odňať jeho zákonnému sudcovi a že príslušnosť súdu aj sudcu ustanoví zákon (porovnaj čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, čl. 38 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd uvedenej ústavným zákonom č. 23/1991 Zb.). Skutočnosti pre odňatie veci príslušnému súdu a jej prikázanie inému súdu musia byť preto natoľko významné, aby dostatočne odôvodňovali prelom do citovaného ústavného princípu; pôjde tu teda o skutočnosti, ktoré charakterizuje určitá mimoriadnosť. Dôvody vhodnosti musia byť také, aby umožnili prijať záver, že iným než príslušným súdom bude vec prejednaná rýchlejšie a hospodárnejšie; pri posudzovaní podmienok na delegáciu veci má podstatný význam aj stanovisko druhého účastníka konania (protistrany) k návrhu na prikázanie veci.

Navrhovateľka odôvodňuje vhodnosť navrhovanej delegácie veci okrem iného poukazovaním na niektoré procesné práva; konkrétne upozorňuje na možnosti vypovedať v mieste trvalého bydliska, oboznamovať sa s výsledkami navrhnutými dôkaznými skutočnosťami a prešetriť nezrovnalosti z výpovede odporcu, ďalej na právo vyjadriť sa k návrhom na dôkazy a k vykonaným dôkazom pred konečným rozhodnutím. Uvedené procesné práva však dôvody, pre ktoré by bolo treba návrhu na prikázanie veci vyhovieť, nezakladajú.

V tejto spojitosti je žiaduce tiež upozorniť, že dôkaz výsluchom účastníkov konania zdržujúcich sa v obvode iného súdu môže miestne príslušný súd zabezpečiť prostredníctvom dožiadania (§ 39 O.s.p.), ktorý inštitút Okresný súd Nové Zámky v tomto prípade už dvakrát použil. Tým, že sa vec neprikáže inému súdu sa navrhovateľke nijako neodopierajú jej procesné práva vrátane práva nazerať do súdneho spisu a robiť si z neho výpisy, odpisy a fotokópie, za ktorým účelom môže požiadať aj o zaslanie súdneho spisu inému súdu. Pri rozhodovaní o jej návrhu na prikázanie veci bolo treba preskúmať, či vyhovením tomuto návrhu by sa naplnila požiadavka na hospodárnosť vedenia konania. Najvyšší súd pri posudzovaní tejto otázky vychádzal zo skutočnosti, že príslušný okresný súd je s predmetnou právnou vecou už oboznámený, bolo vykonané určité dokazovanie, čo vytvára stav pripravenosti, aby tento súd mohol o veci bezprostrednejšie (skôr) rozhodnúť než iný okresný súd. V terajšom štádiu konania, ktorému predchádzalo rozhodovanie príslušného okresného súdu (rozsudkom zo 14. apríla 2008 č.k. 9 C 253/2007-72) a odvolacieho súdu - Krajského súdu v Nitre (uznesením z 26. augusta 2008 sp. zn. 25 Co 83/2008), sa javí byť navrhovaná delegácia zjavne nevhodnou. Predovšetkým pre tento pokročilý stav konania o veci na Okresnom súde Nové Zámky považuje najvyšší súd návrh na prikázanie veci Okresnému súdu Bratislava III za neopodstatnený, navyše keď s návrhom na prikázanie veci nesúhlasil odporca; a to i pri zvážení ďalšej argumentácie navrhovateľky - o jej zdravotnom stave a zdravotnom stave jej otca, ktorému zabezpečuje celodennú starostlivosť, a taktiež jej zástupkyne, o dostupnosti Okresného súdu Bratislava III so zreteľom na bydlisko, resp. o doterajšej pasivite Okresného súdu Nové Zámky. K ostatne spomenutej námietke (pasivite súdu) treba uviesť, že takýto dôvod je bez ďalšieho irelevantný; subjektívny názor navrhovateľky, že príslušný súd nevedie konanie vo veci podľa jej predstáv, nie je totiž dôvodom pre delegáciu podľa § 12 ods. 2 O.s.p.; účelom prikázania veci podľa tohto zákonného ustanovenia nie je, aby ním boli napravné prípadné vady, ktoré účastník vidí v postupe a rozhodnutí súdu.

Z týchto dôvodov najvyšší súd návrhu navrhovateľky na prikázanie veci podľa § 12 ods. 2 O.s.p. nevyhovel.

P o u ě n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 30. novembra 2009

JUDr. Jana B a j á n k o v á, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Klaudia Vrauková